

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk
Sagsnummer 2022-7022

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
dlo@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2023-024925

22. juni 2023

Høringssvar over udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl.

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters [fagudvalg for klima](#).

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater anser det for positivt, at planloven m.fl. løbende evalueres og opdateres med henblik på at skabe bedre rammer og imødekomme fremtidens behov. Til de enkelte bestemmelser har vi en række bemærkninger, der er uddybet herunder.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Ændring til planloven - § 1, nr. 17, første led

"§ 15, stk. 2, indsættes efter nr. 8 som nye numre: »9) beliggenhed af bygninger til religiøse formål, herunder forbud mod anvendelse af bygninger til religiøse formål, (...)"

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen, at:

"Kommunalbestyrelsens anvendelse af den foreslåede bestemmelse om bygninger til religiøse formål vil som i dag forudsætte, at kommunalbestyrelsen kan begrunde de pågældende lokalplanbestemmelser med hensyn, der lovligt kan varetages efter planloven, f.eks. støj eller trafikforhold. Dette vil gælde uanset den geografiske udstrækning af den påtænkte lokalplanlægning.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle religiøse bygninger uanset trossamfund og -retninger, herunder folkekirken. Bestemmelsen vil alene kunne finde anvendelse, hvis reguleringen af religiøse bygninger sker med henblik på varetagelse af

planlægningsmæssigt relevante og lovlige hensyn. Kommunalbestyrelsen vil dermed ikke uden tilstedeværelsen af sådanne hensyn kunne planlægge for trosretninger, hverken til fordel eller skade for sådanne. Det bemærkes endvidere, at bestemmelsen alene vil kunne anvendes til regulering af aktiviteter omfattende en bredere, ubestemt personkreds og ikke f.eks. aktiviteter i private hjem." (side 139)

Bestemmelsen giver efter Danske Advokaters vurdering anledning til at være særlig opmærksom på retssikkerheden i forhold til de herunder anførte forhold:

Saglige kriterier: Henset til at lokalplanbestemmelserne skal begrundes med lovlige planlægningsmæssige hensyn (støj, trafik osv.), stiller vi os undrende overfor, hvordan "religiøse aktiviteter" fremadrettet sagligt vil blive anvendt som anvendelseskategori. Det forekommer uklart, på hvilket grundlag der vil blive sondret mellem religiøse aktiviteter og eksempelvis foreningsaktiviteter eller lignende med samme betydning/omfang/indvirkning i området.

Retten til religionsfrihed: Det bør fremgå, at kommunerne skal tage højde for retten til religionsfrihed, jf. fx EMRK art. 9, der bl.a. sikrer retten til "(...) alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, undervisning, andagt og overholdelse af religiøse skikke". Det kan i praksis vise sig at være en relativ kompliceret juridisk vurdering, der vil hvile på kommunernes planafdelinger.

Risiko for diskrimination: I forlængelse af ovenstående bemærkes det, at der kan være en vis risiko for diskrimination af andre trosretninger end dem, der allerede har etableret sig med ejendomme til religiøse aktiviteter. Fx har den danske folkekirke en lang række ejendomme, der allerede anvendes til religiøse aktiviteter, hvilket indebærer, at reguleringen kan forekomme mere restriktiv for trosretningerne, der har kortere historie i Danmark og et etableringsbehov.

Ændring til lov om boligforhold - § 3, nr. 1, nye §§ 12 c og 12 d:

"§ 12 c. Kommunalbestyrelsen påser, at ustøttede private ungdomsboliger udlejes til og til stadighed bebos af den berettigede personkreds, jf. § 12 b, stk. 1, når boligerne ikke er undtaget, jf. § 12 b, stk. 3 og 4.

§ 12 d. Kommunalbestyrelsen kan ophæve lejeaftalen vedrørende en støttet privat ungdomsbolig, hvis boligen er udlejet til en lejer, som ikke er omfattet af den berettigede personkreds, jf. § 12 b, stk. 1, når boligen ikke er undtaget, jf. § 12 b, stk. 3 og 4.

Stk. 2. Ophævelse efter stk. 1 sker ved skriftlig meddelelse til lejeren og udlejeren. Meddelelsen skal indeholde oplysning om begrundelsen for ophævelsen og om lejerens adgang til at gøre indsigelse, jf. stk. 3. Hvis ikke ophævelsen indeholder disse oplysninger, er den ugyldig. Stk. 3. Vil lejeren ikke godkende ophævelsen, skal lejeren senest 6 uger efter, at ophævelsen er kommet frem til lejeren, fremsætte skriftlig indsigelse over for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen må da anlægge sag ved boligretten senest 6 uger efter lejerfristens udløb, hvis kommunalbestyrelsen ønsker at opretholde ophævelsen."

Vi finder det problematisk, at kommunen kan gribe ind i et privat lejeforhold og ophæve aftalen, såfremt kommunen finder, at en lejer ikke er omfattet af den

berettigede personkreds. Hertil fremstår det indgribende, at lejers eneste reelle rekursmulighed er at give møde i boligretten med den processuelle byrde, det kan indebære i forhold til kontradiktion, advokatbistand osv.

En række forhold omkring anvendelse af bestemmelsen fremstår uklare, herunder

- retsvirkningerne for lejer hhv. udlejer som følge af ophævelse
- kan lejer potentielt blive erstatningsansvarlig?
- kan udlejer blive erstatningsansvarlig?
- hvilken oplysningspligt har udlejer i forbindelse med udlejning?

Vi opfordrer på baggrund af ovenstående til, at lejers og udlejers rettigheder sikres ved en præcisering/udbygning af ovenstående.

Ændring til lov om Planklagenævnet - § 8, nr. 1:

"§ 9 affattes således: »§ 9. Erhvervsministeren fastsætter nævnets forretningsorden.«

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen (s. 104f), at:

"3.5.7.1.1. Gældende ret

[...]

Det følger derudover af § 10, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, at Planklagenævnet selv fastsætter sin forretningsorden. I medfør af denne bestemmelse har Planklagenævnet udarbejdet en række detailregler for nævnets virksomhed, herunder bl.a. nærmere regler for indkaldelse af suppleanter samt retningslinjer for, hvornår afgørelser træffes på henholdsvis møder og i skriftlig procedure.

3.5.7.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af punkt 6 i aftale om opfølgning på evaluering af planloven m.v., at aftalepartierne er enige om at gennemføre en forenkling og smidiggørelse af klagesagsprocesser, bl.a. ved at Planklagenævnets forretningsorden fastsættes på bekendtgørelsesniveau.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at en forretningsorden fastsat ved bekendtgørelse er mindre sårbar i forbindelse med udskiftninger i personkredsen i nævnet frem for en forretningsorden fastsat af nævnet selv. En forretningsorden på bekendtgørelsesniveau skaber derudover mulighed for hensigtsmæssig ensretning på tværs af nævn.

[...]

I forretningsordenen vil der på denne baggrund kunne optages generelle bestemmelser for nævnets virke, herunder f.eks. i forbindelse med indbringelse af klage samt sagernes forberedelse og behandling. Hertil kommer regler for fordeling af sager til henholdsvis formandsafgørelse eller nævnsafgørelse, forholdet til Nævnenes Hus, digital kommunikation, m.v."

Danske Advokater bemærker hertil, at udgangspunktet i lov om planklagenævnet er, at nævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Efter vores opfattelse kan lovændringen indebære et væsentligt paradigmeskifte med risiko for forringelse af retssikkerheden.

Det gælder fx i forhold til spørgsmålet om, hvilke sager, der afgøres af hele nævnet hhv. som formandsafgørelser. Det overordnede hensyn om "forenkling og smidiggørelse" kan medføre flere sager afgøres som formandsafgørelse af hensyn til effektiviteten. Danske Advokater bemærker hertil, at det er afgørende, at det ikke kompromitterer kvaliteten.

Vi anser det videre som forbundet med risiko, at tanken med at have et nævn med sagkyndige og læge medlemmer udvandes, og at dette kan forringe kvaliteten.

Endeligt fraråder vi at regulere nævnets sagsoplysningsproces, fx ved at afskære besigtigelser/dronebesigtigelser eller lignende mere krævende sagsoplysningsskridt. Erfaringer fra praksis viser, at sådanne oplysningsskridt ofte har en betydning for sagens endelige udfald.

Afsluttende bemærkninger:

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
dlo@danskeadvokater.dk